

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT



7. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
10. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

7. funkční období

Těsnopisecká zpráva
10. schůze

Pořad 10. schůze

1. **Senátní tisk č. 102** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsaná dne 27. dubna 2009 v Praze
2. **Senátní tisk č. 153** – Návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů
3. **Senátní tisk č. 154** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

7. funkční období

Obsah 10. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 11. září 2009

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Usnesení schváleno	1
Senátor Richard Svoboda	2
Usnesení schváleno	2

1. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsaná dne 27. dubna 2009 v Praze – senátní tisk č. 102

Ministr vnitra Martin Pecina	3
Senátor Vlastimil Sehnal	3
Usnesení schváleno	4
<u>Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková</u>	

2. Návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů – senátní tisk č. 153

Senátor Tomáš Julínek	4
Senátorka Jiřina Rippelová	6
Senátor Vladimír Dryml	8
Místopředseda Senátu Petr Pithart	9
Senátorka Jiřina Rippelová	10
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	11
Senátor Karel Schwarzenberg	12
Senátor Vlastimil Balín	12
Senátor Jiří Žák	14
Senátor Jiří Pospíšil	15
Senátor Jiří Čunek	16
Senátor Jiří Dienstbier	17
Senátorka Marta Bayerová	17
Senátor Rostislav Slavotínek	17
Senátor Tomáš Julínek	18
Senátorka Jiřina Rippelová	19
Usnesení schváleno	19
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Milan Štěch</u>	

3. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 154

Ministr vnitra Martin Pecina	19
------------------------------------	----

Senátor Jiří Čunek	20
Usnesení schváleno	21
Závěr 10. schůze v 7. funkčním období.....	21

**Těsнопisecká zpráva
z 10. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 11. září 2009)**

(Jednání zahájeno v 9.02 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobré brzké ráno. Kolegyně a kolegové, vážení hosté, dovoluji vám, abych vás přivítal na 10. schůzi Senátu.

Tuto schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pozvánka vám byla zaslána ve čtvrtek 3. září 2009.

Z dnešní schůze se omlouvají senátorky a senátoři Miroslav Krejča, Jaromír Štětina, Ivo Bárek, Jan Horník, Marta Bayerová, Soňa Paukrtová, Jiří Šneberger, Jaroslav Kubera a Miroslav Antl.

Pokud nemáte své identifikační karty, tak náhradní karty jsou k dispozici v předsálí Jednacího sálu.

Nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby ověřovatelkami 10. schůze byly senátorky Ludmila Müllerová a Alena Venhodová. Má někdo připomínku či jiný návrh? Nikdo, takže začneme znělkou i toto první hlasování.

Zahajuji hlasování o ověřovatelích.

Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno, registrováno 56, kворum 29, pro 55, proti nikdo. Návrh byl schválen. Ověřovatele máme tím pádem určené.

Pořad schůze máte k dispozici.

Má někdo návrh na změnu či doplnění pořadu naší schůze? Nikoho nevidím, takže nechám **hlasovat o pořadu** jako takovém.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 2 ukončeno, registrováno 59, kворum 30, pro 57, proti nikdo. **Návrh byl schválen.**

A nyní budu pokračovat v informacích a návrzích na další hlasování.

Poslanecká sněmovna v této chvíli projednává dva důležité body, a to je jednak novela Ústavy a jednak novela volebního zákona, které podle všeho Senátu postoupí kolem dnešního poledne a které následně, pokud s tím bude vůle, zařadíme na pořad naší schůze.

A z tohoto důvodu navrhuji:

1. Prodloužit schůzi pro jednání a hlasování do projednání obou doplněných bodů; (všechno to je v kondicionálu).
2. Plénum stanoví, že jednacím dnem je také sobota 12. září 2009.

Má někdo návrh, abychom hlasovali rozděleně nebo hlasovali najednou? Nikdo nemá námitku, abychom hlasovali najednou.

Je celkem jasné, proč toto je, abychom udělali zadost dohodám, které vznikly během posledních 14 dnů.

Svolám opět znělkou nepřítomné senátorky a senátory do sálu.

Zahajuji **hlasování o těchto dvou procedurálních návrzích.**

Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 3 ukončeno, registrováno 61, kvorum 31, pro 61, proti nikdo.

A nyní přeruším naši schůzi do 15.00 hodin.

S tím, že upozorňuji členy Organizačního výboru, aby měli u sebe telefony, a v momentě, kdy dostaneme ty dva tisky z Poslanecké sněmovny, a budou zpracovány, tak se musí sejít Organizační výbor a přikázat tyto dvě věci, o kterých jsem hovořil.

Následně je budou výbory projednávat. Předpokládám, že v 15.00 hodin, pokud by nebylo dokončeno projednávání, bude další přerušení schůze.

Přerušuji schůzi do 15.00 hodin. Děkuji a přeji vám hezký den.

(Jednání přerušeno v 9.07 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 15.00 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobré odpoledne, budeme pokračovat. O slovo se přihlásil místopředseda klubu ODS Richard Svoboda.

Senátor Richard Svoboda: Dobrý den, dámy a pánové, já bych velmi rád v zastoupení předsedy klubu ODS požádal o prodloužení přestávky do 18.00 hodin. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Je jasné, že tomuto požadavku vyhovíme, jak je zvykem.

Já si přes tento mikrofon dovolím pozvat členy Organizačního výboru na 15.15 hodin, protože během krátké chvíle by měl přijít tisk, který byl před chvílí schválen v Poslanecké sněmovně. Nevíme, kdy přijde volební zákon, ale to se nějak přizpůsobíme i s příkázáním.

Takže do 18.00 hodin je přerušeno naše jednání.

(Jednání přerušeno v 15.01 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 18.02 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové, po přerušení naší schůze si dovoluji zahájit další část našeho jednání.

Nejprve – s usnesením Organizačního výboru – vám navrhuji, abychom doplnili na pořad 10. schůze Senátu jako druhý a třetí bod senátní tisk č. 153, což je novela Ústavy a senátní tisk 154, což je novela volebního zákona.

Takže na tento můj návrh, pokud nikdo nemá nějaký další, si dovolím znělkou všechny pozvat.

Hlasujeme o doplnění našeho programu.

Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku, kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování číslo 4 ukončeno, registrováno 58, kvorum 30, pro 56, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

Začneme prvním bodem, a tím je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky
a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti,
podepsaná dne 27. dubna 2009 v Praze**

Máme to jako **tisk č. 102** a tento nám uvede ministr vnitra Martin Pecina, kterého vítám. Máte slovo, pane ministře.

Ministr vnitra Martin Pecina: Děkuji. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, páni senátoři, dovoluji mi, abych vás dnes požádal o souhlas se smlouvou mezi Českou republikou a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsané dne 27. dubna 2009 v Praze. Účelem dohody mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti je poskytnout policejním a celním orgánům obou států potřebný právní rámec pro efektivní spolupráci v boji proti nejzávažnějším formám trestné činnosti, stanovit základní pravidla pro jejich přímé kontakty a zásady nakládání s předávanými informacemi.

V současné době není spolupráce českých a albánských policejních orgánů na bilaterální úrovni upravena. Region západního Balkánu je přitom z hlediska potřeb spolupráce orgánů příslušných k boji s trestnou činností velmi významný a sjednání smluv o policejní spolupráci se zeměmi tohoto regionu je v současné době jednou z priorit ministerstva vnitra v mezinárodní smluvní oblasti. Policie České republiky nyní hodnotí spolupráci s albánskými orgány jako průměrnou s výrazným prostorem pro zlepšení, které očekává právě od dnes předkládané dohody. Dohoda standardně obsahuje demonstrativní vymezení rozsahu a forem spolupráce, přičemž základem je výměna informací, dále stanoví orgány příslušné k jejímu provádění, upravuje náležitosti žádostí o spolupráci, možnosti odmítnutí spolupráce a možnosti vyslání styčných důstojníků. Dohoda rovněž obsahuje úpravu předávání a ochranu osobních údajů a utajovaných informací a stanoví pravidla pro hrazení nákladů vynaložených na její provádění. Dohoda je na výslovnou žádost albánské strany navenek jednána jako mezivládní, z hlediska vnitrostátního právního řádu se jedná o smlouvu prezidentské kategorie. Z toho důvodu byla předložena Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací.

Návrh byl předložen současně oběma komorám Parlamentu České republiky. V Poslanecké sněmovně byl návrh projednán jako ústavní tisk č. 862. Po projednání v zahraničním výboru 8. září, vyslovila Poslanecká sněmovna s návrhem na ratifikaci souhlas dne 10. září 2009.

V Senátu byl návrh projednán pouze výborem pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který na své 12. schůzi dne 21. července 2009 doporučil Senátu vyslovit s návrhem na ratifikaci souhlas. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Posadte se ke stolku zpravodajů. Garančním a jediným výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, ten přijal usnesení, máme ho jako tisk 102/1. Zpravodajem je pan senátor Vlastimil Sehnal a prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Vlastimil Sehnal: Pane předsedo, dámy a pánové, tuto smlouvu projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, vyslovil s ní souhlas.

Po přednesené zprávě a zdůvodnění ministrem Pecinou se vyslovil pro její schválení. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. V této chvíli otvírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, takže ji končím.

Byl podán návrh, že **Senát dává souhlas k ratifikaci Dohody mezi vládou České republiky a radou ministrů Albánské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsané dne 27. dubna 2009 v Praze.** O tom budeme za chvíli hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování číslo 5 je ukončeno, registrováno 71, kvórum 36, pro 70, proti nikdo.

Návrh byl schválen. Tím končíme projednávání tohoto bodu.

Než se vystřídáme, tak jenom pro vaši informaci připomenu, co jsme si ráno odsouhlasili jako své usnesení.

Senát stanoví, že:

1. Jednání a hlasování o návrzích zákonů a změně doby pro hlasování lze zahájit i po 19.00 hodině, a to do projednání všech senátních tisků zařazených na dnešní jednací den.
2. Jednacím dnem je také sobota 12. září.
A my se nyní před dalším bodem vystřídáme.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Hezký poedečer.
Dalším bodem je

Návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 153.**

Návrh uvede zástupce navrhovatelů senátor Tomáš Julínek, kterého nyní prosím, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně a kolegové, dovoluji, abych vám představil návrh na změnu Ústavy České republiky, která se měla provést ústavním zákonem.

Do Senátu přišel návrh z Poslanecké sněmovny, který byl změněn. Tento návrh je původním senátním návrhem zákona, jak jistě víte, a přišel k nám v podobě tisku č. 153. Dovolte mi, abych popsal nový obsah tohoto návrhu ústavního zákona.

Předložený návrh z Poslanecké sněmovny nám nabízí novou ústavní cestu k zajištění předčasných voleb do Poslanecké sněmovny. Je to přímá novela článku 35 Ústavy a upravuje se tam postup rozpouštění Poslanecké sněmovny.

Jak již jsem řekl, základem pro zpracování byl náš senátní návrh novely v článku 35 Ústavy, který jsme podali Poslanecké sněmovně v srpnu 2006, který byl veden jako sněmovní tisk č. 16.

Ústavní článek 35 v platném znění vymezuje v odst. 1 čtyři důvody pod příslušnými písmeny, při jejichž naplnění prezident může rozpustit Poslaneckou sněmovnu. Senátní návrh novely doplňoval článek 35 v odst. 1 o další pátý důvod, proč tak může učinit. Konkrétně mělo jít o případ, kdy vláda podala demisi a s návrhem prezidenta republiky na rozpuštění Poslanecké sněmovny vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech poslanců.

Poslanecká sněmovna se s návrhem Senátu neztotožnila a přijala návrh na změnu ústavního článku 35, který je koncepčně odlišný, než jsme poslali do Poslanecké sněmovny. Předložený návrh ústavního zákona doplňuje článek 35 Ústavy o nový odst. 2, který má tento obsah:

Prezident republiky Poslaneckou sněmovnu rozpustí, navrhne-li mu to Poslanecká sněmovna usnesením, s nímž vyslovila souhlas třípětinová většina všech poslanců. Navrhované řešení tak zakládá nový způsob, jak rozpustit Poslaneckou sněmovnu, ale zachována samozřejmě zůstává možnost prezidenta rozpustit Poslaneckou sněmovnu v těch čtyřech případech, a toto je způsob koncepčně jiný.

Tady se fakticky dává prezidentovi ústavní povinnost Poslaneckou sněmovnu rozpustit vždy, pokud se na tom sama usnese kvalifikovanou většinou poslanců. Poslanecká sněmovna v tomto případě není vázána žádnými ústavními omezeními, která by vylučovala přijetí usnesení o rozpuštění. Zůstává tak plně na její úvaze, zda se rozpustí či nikoliv. Tady se předpokládá, že tak učiní moudře a že tak učiní v těch případech, kdy je toto účelné.

Součástí návrhu, který k nám doputoval, je také oprava určitého nedostatku v Ústavě, a je to doplnění článku 66 Ústavy, kde navrhovaná změna zajišťuje, aby v případě, že prezident nemůže vykonávat své povinnosti, bylo možné vyhlásit volby do komor Parlamentu České republiky předsedou vlády, což v předchozí Ústavě chybělo a je to nepochybně správné doplnění a lze takovéto doplnění akceptovat, protože taková situace samozřejmě reálně může nastat a je tudíž dobře, že Poslanecká sněmovna doplnila úpravu článku 66.

A poslední změnou, která je v tisku 153, je stanovení účinnosti tohoto zákona, protože v původním senátním návrhu bylo, že účinnost nastává prvním dnem následujícího měsíce a v tomto případě tady měníme účinnost na vyjití ve Sbírce.

To je popis tisku 153, tak jak k nám došel.

Dovolu mi ještě zrekapitulovat proces, i s určitou reminiscencí a připomenutím minulosti. My jsme již v minulosti Poslanecké sněmovně poslali komplexní návrh Ústavy, který cestu k předčasným volbám řešil, a to bylo v roce 2001. Tenkrát byla komplexní úprava Ústavy zamítnuta v prvním čtení. Pak jsme už extrahovali pouze to, co se Senátu zdálo za velmi problémové, a to znamená absence procesu, jak dospět k předčasným volbám, a proto jsme opakovali náš návrh v roce 2005 a předložili jsme to sněmovně, která nám tento návrh vrátila k přepracování.

My jsme se tady, jak si jistě vzpomínáte, usnesli, že náš návrh se nám zdá komplexní, a tudíž jsme ho předložili znovu v roce 2006 do Poslanecké sněmovny, fakticky v totožném znění. V roce 2006 proběhlo jednání nad tímto zákonem, byl postoupen do druhého čtení a druhé čtení bylo uzavřeno. Bylo to v prosinci roku 2006.

8. září 2009 bylo navrženo na příslušné schůzi vrátit návrh ústavního zákona do obecné rozpravy druhého čtení, a téhož dne byly načteny pozměňovací návrhy a do 48 hodin ve zkrácené lhůtě se konalo třetí čtení, které bylo dnes a které odsouhlasilo ze šesti pozměňovacích návrhů pouze jeden, který mění koncepčně Ústavu tak, jak jsem to už popsal na začátku.

Chtěl bych zdůraznit, a také proto jsem tu historii rekapituloval, že cesta přesvědčit Poslaneckou sněmovnu o tom, že do Ústavy je potřeba dostat obecný princip na rozpouštění sněmovny a dostat se tím pádem k předčasným volbám, byla cesta dost tvrdá a náročná a že jsme ji absolvovali s kolegou Kuberou nesčetněkrát, a ostatně podívejte se do stenozáznamu, jaká to byla debata.

V současné době po tom, chtěl jsem říci martýriu, ale možná se to dá i takto nazvat, považuji situaci, kterou máme před sebou ve formě tisku 153, za kompromis,

který je přijatelný, který prostě splňuje ten cíl, který bychom měli akceptovat, protože je to vůle sněmovny. Senát chtěl doplnit Ústavu právě o tento institut, který tam chyběl. A tento cíl je touto úpravou nepochybně naplněn.

Je podle mne naplněn ústavně konformně, a nevidím tam žádný problém tak, jak ostatně konstatovaly – jak komise, tak ústavně-právní výbor. Samozřejmě si neodpustím konstatovat, že si myslím, že senátní návrh byl lepší a konformnější s článkem 35 a že lépe vystihoval situaci, nicméně tento návrh, který máme před sebou, mi připadá i bez ohledu na politickou krizi a na situaci, kterou máme před sebou, jako odhlasovatelný, a proto doporučuji tento návrh schválit, nebo prosím o schválení vážený Senát v té podobě, jak byl předložen v rámci tisku 153.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane navrhovateli, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ústavně-právní výbor. Usnesení vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 153/1. Návrh dále projednala Stálá komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury, která přijala usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 153/2. Zpravodajkou výboru i komise je paní senátorka Jiřina Rippelová, kterou prosím, aby nás nyní seznámila se svou zpravodajskou zprávou. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Jiřina Rippelová: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, já jsem si ve své zpravodajské zprávě připravila historický exkurz o tom, jak putoval senátní ústavní zákon ze Senátu do Poslanecké sněmovny, ale vzhledem k tomu, že pan navrhovatel tady velmi podrobně tuto cestu popsal, tak se spíše omezím na fakta.

Proč nám nevyhovuje článek 35 Ústavy. Článek 35, který my bychom dnes měli mj. ho měnit, obsahuje v současné Ústavě odstavec 1, a za ním jsou čtyři body. Všechny ty body, které jsou v článku 35 uvedeny, jsou jakýmiisi body sankčními. Je to sankce pro PS, kdy by se PS a na čí návrh a do jaké doby, pokud něco neučiní, jak by se měla rozpustit. Ale chyběla tam věc, která řešila snazší rozpuštění, které tehdy Senát navrhoval, které bylo v tom znění, že vláda podala demisi a s návrhem prezidenta republiky vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech poslanců. Upozorňuji na to, že vláda podala demisi.

My jsme si na jaře letošního roku, pro vaši informaci, jako Stálá komise Senátu pro Ústavu a parlamentní procedury udělali anketu, kde jsme se dotázali odborníků, jaký další způsob by navrhli k rozpuštění PS. Musím vás ujistit, že těch způsobů byla celá řada. Nebyl to pouze tento způsob, který dnes projednáváme, ale byla to otázka jednak kvóra, byla to otázka jednak účasti vlády na tomto kroku. Pokud se tady dnes bavíme a nedá mi, abych se nezmínila o historii alespoň částečně – Senát předložil návrh tohoto zákona 11. 8. 2006, a ten byl rozeslán poslancům jako vám známý a teď velmi diskutovaný sněmovní tisk č. 16. S připomínkami k tomuto návrhu se vyjádřila vláda. V těchto připomínkách mj. upozorňovala na skutečnost, že návrh předpokládá rozpuštění PS v případě, že demisi podá vláda, ale nepočítá s tím, že demisi může podat také předseda vlády.

Doporučila tehdy ve svém stanovisku vláda toto doplnit a upozornila na neexistenci lhůt v tomto návrhu. To byly některé z připomínek vlády.

První čtení proběhlo v listopadu 2006, to tady zaznělo ve zprávě pana navrhovatele. Bylo přerušeno a v odůvodnění přerušeni bylo to, že se přerušuje do

doby ustanovení Stálé komise pro Ústavu PS. A v prosinci téhož roku byl návrh přikázán ústavně-právnímu výboru, který nepřijal usnesení.

Druhé čtení proběhlo v květnu 2009, kdy návrh prošel bouřlivou obecnou rozpravou, ve které např. pan poslanec Marek Benda řekl, že je pravda, že senátní návrh zákona tak, jak je předložen fakticky znamená, že by si vládní většina mohla vypsat volby, kdy si vzpomene. Dále cituji: Současně si myslím, že ty návrhy, které směřují ke třípětinové většině, jsou návrhy, které přesněji odráží dlouhodobou situaci, kterou vidíme i v těch mimořádných zákonech o rozpuštění PS.

A pak si ovšem myslím, že je správné, že v takové situaci prezident PS rozpustí a že v tuto chvíli nemá rozmyšlení na své rozhodnutí. A stejně tak nevidím důvod – dále cituji – aby před tím musela proběhnout demise vlády. A v tomto duchu navrhl pozměňovací návrh, ke kterému se připojila i paní poslankyně Šojdrová.

Návrh zněl a zní: Prezident republiky Poslaneckou sněmovnu rozpustí, navrhne-li mu to Poslanecká sněmovna usnesením, se kterým vyslovila souhlas třípětinová většina všech poslanců.

A teď se dostávám do nedávné historie, a to je do historie tohoto týdne. Bylo to 8. září, kdy ve třetím čtení, které samozřejmě již bylo ovlivněno rozhodováním a jednáním Ústavního soudu o stížnosti pana poslance Melčáka, kdy návrh zákona v kontextu tohoto jednání byl vrácen do obecné rozpravy ve druhém čtení a zde ve sněmovním tisku 16/3 bylo podáno 6 pozměňovacích návrhů. Ty pozměňovací návrhy jste určitě zaznamenali, některé z nich se kromě rozpuštění PS týkaly také přestupkové imunity, týkaly se počtu poslanců, týkaly se toho, že mandát poslance by měl pokračovat i po rozpuštění Poslanecké sněmovny. To byly některé z nich.

Víte, že z pozměňovacích návrhů dnes v PS prošel pouze jediný návrh, a to pozměňovací návrh poslance Marka Bendy a v návaznosti na to jsme pak obdrželi senátní tisk 153.

Když jsem prošla historií, doberu se již současného stavu návrhu ústavního zákona, našeho tisku 153, který byl k nám dnes doručen. On vkládá v čl. 35 odst. 1 nový bod, který zní, že prezident republiky rozpustí Poslaneckou sněmovnu, navrhne-li mu to Poslanecká sněmovna usnesením, s nímž vyslovila souhlas třípětinová většina všech poslanců.

Ten současný návrh je pozitivní v tom smyslu, že řeší tuto věc obecně. Do budoucna zcela určitě zabrání problémům se zablokovanou a obtížně rozpustitelnou sněmovnou. A co je důležité, sněmovna odolala pokušení nechat si mandáty až do voleb, a tím navždy a úplně vytěsnit ze hry Senát o možnost přijímat zákonná opatření. Ta druhá změna se týká čl. 66, kde bylo zmíněno, že se odstranila chyba v tomto článku uvedená, v jejímž důsledku nepřecházela pravomoc prezidenta republiky při vyhlášení voleb v případě absence prezidenta republiky na předsedu vlády.

Pokud se týká účinnosti, nabývá tento zákon dnem vyhlášení.

Tady jsem hovořila o pozitivěch toho návrhu, ale jako zpravodajka ÚPV upozorním také na dvě negativa. Spíš to berte jako řečnickou otázku, ale myslím si, že to je také apel na Poslaneckou sněmovnu. Na legitimitu toho, jestli má Poslanecká sněmovna rozhodovat sama o sobě stran toho, kdy skončí.

A další má otázka a opět apel je také i svým způsobem obava a možnost těch silných vybrat si termín voleb tak, aby ti silní byli ještě silnější. To jsou mé dvě poznámky na závěr.

Pokud se týká ÚPV. ÚPV dnes projednal tento senátní tisk č. 153 a po úvodním slově pana senátora Julínka a po mé zpravodajské zprávě doporučil Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh ústavního zákona schválit, ve znění

postoupeném Poslaneckou sněmovnou, určil mě zpravodajkou a pověřil místopředsedu výboru senátora Jiřího Žáka, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Tolik ode mě.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji vám, paní senátorko, a prosím vás, abyste se také posadila ke stolku zpravodajů, sledovala rozpravu a zaznamenávala případné další návrhy, k nimž se můžete po skončení rozpravy vyjádřit. Otevírám v této chvíli obecnou rozpravu. Jako první se do rozpravy písemně přihlásil pan senátor Vladimír Dryml. Písemná přihláška má přednost, takže prosím, pane senátore.

Senátor Vladimír Dryml: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, nebojte se, nebude to do jedenácti. Nejdříve bych chtěl připomenout, že i v době projednávání toho nešťastného tzv. ústavního zákona 195/2009 Sb., existovaly právní analýzy, a to i našeho senátního ústavního výboru, které upozorňovaly na možné problémy. Ostatně to tady i zaznělo. Nikdo to neslyšel, volilo se silové řešení, které podle mě nebylo nejšťastnější.

Proč byl zákon 195/2009 Sb. zrušen? Je tomu tak proto, že dominantní vlastností byla úprava tzv. ad hoc, která ignorovala mechanismy rozpuštění sněmovny v Ústavě obsažené.

Jinak by tomu bylo, pokud by tyto principy byly trvale změněny. To se však nestalo. Jinými slovy, zákon byl zrušen, protože nenaplňoval všechny požadavky současně. Byl úpravou jednorázovou, která dočasně navodila takové mechanismy, které Ústava neobsahuje, a také pro tuto časovost mohla být považována za normu s nepřipustnou retroaktivitou.

Ústavní soud si stojí na stanovisku, dle něhož je platnost ústavního zákona dána naplněním všech 3 podmínek, tzn. podmínky procedurální, podmínky kompetenční, zmocňovací, a podmínky materiální v souladu s nezměnitelnými principy demokratického právního státu.

V posuzované věci pak dospěl k závěru, že je ústavně nepřipustná individuální a retroaktivní povaha ústavního zákona 195/2009 Sb., že šlo o porušení čl. 9 odst. 1 Ústavy, čl. 21 odst. 2 Listiny ve spojení s čl. 16 odst. 1 Ústavy a čl. 1 odst. 1 Ústavy v intenzitě, zakládající zásah do čl. 9 odst. 2 Ústavy. A na základě těchto skutečností Ústavní soud dovodil, že ústavní zákon č. 195/2009 Sb., o zkrácení 5. volebního období Poslanecké sněmovny, je v rozporu s podstatnými náležitostmi demokratického právního státu dle č. 9 odst. 2 Ústavy, pročež jej dnem 10. září 2009, tj. dnem vyhlášení nálezu, zrušil.

Pokud si přečteme tento text bez emocí, pak nás nic nemusí opravňovat ke skepsi, že obě komory parlamentu jsou vyloučeny z přijímání ústavních zákonů, kterými se mění a doplňuje Ústava o nové, zdůrazňuji trvale platné a předvídatelné procedury rozpuštění.

Máme-li dnes zjistit, zda nový text projednávané změny Ústavy může být napaden, a jaké jsou pravděpodobnosti, že bude opět napaden a zrušen, jsou následující.

Napadnutí kvalifikovaným způsobem nelze vyloučit nikdy. Aktivní legitimace při dodržení predikce zákona zde existuje. Pokud jde o predikci, zda je i projednávaný zákon protiústavní, a tedy že bude zrušen, jde o posuzovanou jeho obsahu nikoliv politickými, ale právně teoretickými a ústavními kritérii. To lze ze zveřejněného textu Ústavního soudu, z kterého jsem také čerpal, formulovat takto: Ústavní soud může přezkoumávat ústavní zákony výlučně v případě namítaného

porušení nadústavního zákazu změn podstatných náležitostí demokratického právního státu, tzn. materiálního jádra Ústavy. Je to čl. 9/2. Pouze takové porušení může založit důvod jeho zrušení.

Za druhé tento proces má tři fáze: Přezkum procesní, tedy hledání odpovědi na otázku, zda byl zákon přijat příslušným orgánem a předepsaným způsobem. Přezkum kompetenční, tj. zda jde o přímé doplnění nebo změnu Ústavy, čl. 9/1, nebo samostatný ústavní zákon, pro který obsahuje Ústava zmocnění, např. čl. 9a, čl. 2/2 a další.

A za třetí test materiální přípustnosti, posouzení toho, zda norma nenarušuje podstatné náležitosti demokratického právního státu. K tomu, aby posuzovaný ústavní zákon, tzn. teď to, co my budeme projednávat nebo projednáváme, obstál, musí splnit kumulativně všechny tři podmínky. Zdůrazňuji, všechny tři podmínky.

Chci prohlásit, že projednávaný zákon podle mého názoru splňuje zmíněná kritéria, a proto zastávám názor, že schvalujeme ústavně konformní trvalý mechanismus novely Ústavy způsobem, který snad nebude zpochybněn.

Jsou zde určitá rizika pro budoucnost. Za prvé je možnost, že při rozpuštění sněmovny v úterý nebude dostatečná třipětinová podpora 120 poslanců. To je možné. Za druhé dojde opět, a to jsme viděli dnes odpoledne, že může dojít opět k napadnutí aktu rozpuštění sněmovny u soudu s odůvodněním, že zkrácení volebního období nebylo známo voličům na začátku voleb. Je otázkou, zda tento argument obstojí.

Já osobně, a dovoluji, abych tady sdělil svůj názor, především vnímám přání svých voličů. A jejich přání je jednoznačné – co nejdříve skončit toto trapné politické pimprlové divadlo, které škodí zájmům většiny našich občanů i celé České republiky. Většina občanů prostě chce jasné a rychlé řešení. Proto chci naposledy podat pomocnou ruku zejména svým přátelům a obzvláště některým přítelkyním k rozpuštění dolní komory Parlamentu České republiky. Konečně si také šibalové vypustí svůj vlastní rybník. Voliči ve volbách by měli rozhodnout, kdo hrál falešně a prázdňe a ne v jejich zájmu, obzvláště například třeba v rezortu zdravotnictví. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji také, pane senátore, v této chvíli mám přihlášené čtyři senátory, s právem přednostním je pan místopředseda Petr Pithart. Prosím, pane místopředsedo.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Vážená paní předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. V situacích, jako je tato, byly vaše předchůdkyně, byli vaši předchůdci, zvyklé – zvyklí na to, že obdrží zpravidla podrobné stanovisko Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury. Ta komise existuje deset jedenáct let a já se hrdě hlásím k tomu, že jsem byl jejím iniciátorem. Senátní komise vůbec, senátní komise jako takové nemohou doporučit. Naše komise vás vždycky opatřila podrobnou analýzou, která uváděla všechny myslitelné důvody pro a proti návrhu zákona, zpravidla související s Ústavou, který jsme projednávali.

Dnes poprvé se obejdete bez tohoto stanoviska. Před několika desítkami minut demokraticky většina členů stálé komise rozhodla, že připravené stanovisko nebudeme předkládat senátorkám a senátorům, a místo toho předložíme krátké stanovisko – myslím, že mělo být už přečteno – omlouvám se, paní předsedající, krátké stanovisko – v podstatě komise Senátu vítá, komise Senátu oceňuje; komise vítá.

Já si dovolím vám přečíst některé části tohoto stanoviska. Upozorňuji, že nejsou autorizovaná, nebyla schválena většinou komise. Ale trůfám si říci, že naše stanoviska byla zpravidla relevantní. To dokazuje také včerejší odůvodnění nálezů Ústavního soudu, v němž bylo naše stanovisko z května tohoto roku – rozsáhlé, bylo to několik odstavců – naše stanovisko bylo citováno. Neodpustím si říci, že pro to stanovisko v květnu tohoto roku hlasovali všichni členové stálé komise Senátu, Já vám tedy přečtu menší část stanoviska, které není stanoviskem, které bylo připraveno, ale nebylo schváleno. Cituji: Vůči aktuálnímu návrhu novely Ústavy lze vystupovat z týchž pozic, které před lety přiměly komisi změnit názor na podobu nového titulu rozpuštění sněmovny tím spíše, že uvážení prezidenta republiky bylo nyní pro nový případ rozpuštění Poslanecké sněmovny zcela eliminováno. Rozhodnutí třípětinové většiny poslanců sebou může nést určité riziko – totiž že nebude výrazem neschopnosti Poslanecké sněmovny dále efektivně působit, nýbrž kalkulem na zvýšení převahy politických stran, hlasujících pro rozpuštění sněmovny v následujících volbách na úkor politických stran ostatních.

Každopádně zůstala nevyužita možnost racionalizace českého parlamentního systému posílením vlády, která by měla mít možnost působit na Poslaneckou sněmovnu možností vyhlášení předčasných voleb a přispívat tak k vyšší disciplíně. Závorka: (Například vláda, již nebyla vyslovena důvěra, či jí byla vyslovena nedůvěra, by mohla prezidentu republiky navrhnout rozpuštění sněmovny.) Konec závorky. Takto není posílena vláda, naopak se dále posiluje váha již tak značně silné Poslanecké sněmovny, která se fakticky více vyvazuje z pletiva brzd a protivah. V závěru toho stanoviska, které tedy není stanoviskem, je jenom odborným textem, se říká: Způsob přijetí aktuálního návrhu změny Ústavy nelze považovat za vzorový, protože je třeba doufat, že bude ojedinělý. Zvolená modifikace institutu rozpuštění Poslanecké sněmovny umocňuje její dominantní pozici v našem ústavním systému a neodpovídá původním představám Senátu. Tady jsem navrhoval tečku ještě v situaci, když jsem se domníval, že komise stanovisko odsouhlasí. Navrhoval jsem, aby bylo vypuštěno posledních osm slov, ale teď už vám mohu ta slova přečíst: „evidentně však jiná řešení nejsou pro poslance přijatelná“.

Prosím, abyste se nad tím zamysleli, a řeknu, že moje dnešní hlasování bude ovlivněno vůbec ne mým názorem na předčasné volby, na rozpuštění sněmovny, ale na to, jak tento ústavní zákon a hlavně způsob jeho přijetí napříště ovlivní postavení Senátu v ústavním systému České republiky. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane místopředsedo. S technickou připomínkou se přihlásila paní senátorka Rippelová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Jiřina Rippelová: Já se omlouvám, že jsem nepřečetla stanovisko stálé komise Senátu, domnívala jsem se, že ho přečtu následně. Chci poděkovat panu místopředsedovi Pithartovi za to, že část nepřijatého stanoviska komise ocitoval, já jsem patřila k té menšině, která pro stanovisko hlasovala. Nicméně, jak bylo řečeno, demokraticky bylo přijato velmi stručné krátké stanovisko, které nebývá zvykem u této komise, ale přesto jako zpravodajka vám ho přečtu:

1. Stálá komise Senátu vítá dosažení shody na nutnosti změnit článek 35 Ústavy a rozšířit tak možnosti rozpuštění Poslanecké sněmovny,
 - a) oceňuje, že zvolené řešení respektuje dosavadní ústavní konstrukci, nejde tedy o zkrácení volebního období současné Poslanecké sněmovny, ale o její rozpuštění,

- b) vítá odstranění chyby v článku 66 Ústavy, v jejímž důsledku nepřecházela pravomoc prezidenta republiky vyhlásit volby na substituty.
2. Určila mne zpravodajkou a pověřila, abych toto usnesení předložila předsedovi Senátu. (Omlouvám se.)

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji. Takže to bylo spíš doplnění zpravodajské zprávy než technická poznámka, ale nicméně to sem patřilo.

Nyní je s přednostním právem přihlášen pan předseda Senátu pan Přemysl Sobotka. Prosím, pane předsedo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Paní předsedající, kolegyně a kolegové. Já bych se chtěl ve svém vystoupení pokusit vyvrátit některé mýty a některé dezinformace. O genezi našich aktivit od roku 2001 jsme tady už slyšeli. A mohu říci, že naše poslední aktivita v roce 2006 jasně deklarovala, že český Senát má zájem o to, abychom doplnili českou Ústavu. To naše znění bylo vyvážené, ale přesto, jak všichni víme, pouze kompromis je možný, a tady vyžaduje jakékoliv doplnění Ústavy shody obou komor.

Když se vlastně předminulé úterý Ústavní soud rozhodl, že vydá předběžné opatření a pozastaví v podstatě na základě ústavní stížnosti pana poslance Melčáka celé provádění našeho zákona, který byl přijat, tak nastoupilo poměrně rychle ve středu jednání u pana prezidenta. Tam se sešli čtyři ústavní činitelé, prezident, předsedové obou komor, premiér, a předsedové šesti parlamentních stran, které existují. Přestože volební kampaň byla v plném běhu, přesto jsme si byli všichni vědomi, že tuto situaci musíme nějakým způsobem řešit. Byli jsme si vědomi toho, že půdorys současné Poslanecké sněmovny je v podstatě neakceschopný a nemůže bez předčasných voleb vládnout pomocí vlády, která má velmi limitovaný mandát.

Dohodli jsme se, že čtyři ústavní činitelé vydají své prohlášení, které možná znáte. Ale jasně došlo k tomu, že šest politiků se pokusí najít shodu na znění, které by vyřešilo ten problém.

Následně jsme se v neděli sešli tady v Senátu. Bylo to šest předsedů jednotlivých frakcí a dva předsedové komor. Došli jsme k určité dohodě, že budeme pracovat s půdorysem, který vypracovali odborníci, a znovu to opakují, odborníci, kteří připravili znění doplnění Ústavy. Nikde se tam nemluvilo o žádné kolizi s Ústavou, nikde se tam nediskutovalo, že by to bylo protiústavní, atd. Přesto nedošlo ke konečné dohodě. V pondělí jsme se sešli v Poslanecké sněmovně a tato dohoda o znění byla prohloubena. A musím říci, že to byl velký kompromis od všech. A myslel jsem si, že TOP 09, KDU-ČSL, ČSSD a ODS při svém ANO na tom budou trvat. I objevily se další aktivity, nebudu je jmenovat, a kdo je měl, ale začal zpochybňovat tu dohodu. Zelení, zastoupení svým předsedou, v podstatě dali podmíněčný souhlas, ale že se musí poradit. A výsledek víte, jak hlasovali. KSČM přišla s vlastní změnou, která nebyla v rámci pozměňovacího návrhu dohodnuta.

Tento časový harmonogram byl plněn bez ohledu na rozhodnutí Ústavního soudu, který proběhl včera. A já v tom vidím dobré rozhodnutí. A jestliže někdo osočuje nás politiky, že ve spěchu a dramaticky schvalujeme doplnění Ústavy, tak musím říci, že to není pravda. A to je jeden z těch obrovských dezinformačních momentů, který běží.

Druhá dezinformace je, že je to na půdorysu velké koalice. Není, jsou to čtyři parlamentní strany, které se na tom dohodly. A nyní máme na stole znění, které je kompromisem, které dle rozhodnutí a doporučení odborníků nemá vadu z hlediska Ústavy a z hlediska možného stěžování u Ústavního soudu.

Všichni jsme věděli, že ekonomická krize, svým způsobem parlamentní krize potřebuje řešení. A jediné řešení, ke kterému jsme dospěli, jsou předčasné volby. A já bych vás moc poprosil, abyste akceptovali doporučení ústavně-právního výboru. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane předsedo. Dalším přihlášeným do diskuse je pan senátor Karel Schwarzenberg. Prosím, pane senátore.

Senátor Karel Schwarzenberg: Paní předsedající, slovný Senáte. Myslím, že podstatné věci k tomuto návrhu byly již řečeny. Měl bych snad ještě jedinou poznámku. Pan předseda Sobotka říkal, že jsme nejednali ve spěchu. Popravdě řečeno, jistý časový tlak tady byl, neboť nám bylo povědomé, že musíme nalézt řešení.

Rád bych se ale ještě ozval ke změně v Ústavě. Myslím, že bychom neměli opomenout jednu skutečnost, a to říkám já, o kterém řekněme i zde, nepřevládá podezření, že jsem obzvláště blízky Hradu, tj. to ustanovení, že prezident rozpustí místo, co bylo vždy, že může rozpustit. Myslím, že je to významný posun, opravdu významný posun, kde vyváženost ústavních institucí se tím naruší.

Přiznávám, že se znám k tomu, že pro mě snad největší autorita v těchto záležitostech byl bohužel už zesnulý Karl Popper, který jako profesor jak na Novém Zélandu i poté ve Velké Británii mnoho psal, co je nejlepší ústava, čím se dosáhne nejlepší ústavní řešení. A on mně vždycky říkal, že není nejdůležitější největší demokratičnost, že o všem musí rozhodnout parlament, nýbrž řekl, že nejdůležitější, jak on učil anglicky, jsou checks and balances. A tímto řešením, že najednou oproti všem ostatním textům v Ústavě, prezident už nemůže, nýbrž rozpustí, ta balanc je porušena a také tento check, tedy přezkoumání je tím narušeno.

Upozorňuji na to, že tím měníme vlastně charakter naší Ústavy směrem k čistě parlamentnímu systému. Může být podle vůle, ale upozorňuji, že to má velké vady a obvykle, když se nerespektují checks and balances, abych ještě ten výraz použil, tak to je na škodu ústavního vývoje.

Mluví se o tom, že budeme muset přikročit k reformě Ústavy. Já velice doufám, že bude-li jednou reforma Ústavy, tak se bude především o tento princip dbát. Kdo si pamatuje na vývoj před 18 lety, tak si vzpomíná, že oproti původnímu návrhu české Ústavy už tehdy byla z politických důvodů oslabena pozice jak Senátu, tak prezidenta republiky. Myslím, že pokračovat tímto směrem není dobrý krok. S odpuštěním řečeno, když pomalu budeme přecházet k tomu, že prezident podepíše, tak, s odpuštěním, bychom tam mohli také postavit na Hradě stroj, který orazítkuje to, co přichází ze sněmovny, a byl by konec.

Myslím, že to není smysl české Ústavy. Upozorňuji na to, a připouštím, že většinu argumentů už řekl místopředseda Senátu Petr Pithart, a také o tom byly různé diskuse v komisi atd. Myslím, že je to opravdu vážná záležitost, a to bychom si měli uvědomit. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, v rozpravě je dále přihlášen pan senátor Vlastimil Balín. Pane senátore, prosím.

Senátor Vlastimil Balín: Vážená paní předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové, dovoluji si být v tuto chvíli tak smělý, že ač nejsem právník, natož ještě s odborností směrem k ústavnímu právu, se připojit k těm, kteří se dopustili k

projednávané problematice nějakého názoru, a zdůrazňuji, že dokonce vlastního, opřeného o dosavadní zkušenost z pozice mandátu senátora Parlamentu ČR a docela dlouhou dobu z politiky komunální. Bude to spíš takový malý, nechci říci přímo politologický pohled, ale nechtěl bych být podezírán z toho, že by mělo jít z mé strany o nějaké dezinformace, dezinterpretace, jak tady o tom hovořil předseda Senátu. Spíše si myslím, že jako u řady jiných, kteří podobný názor zastávali nebo vyřkli, jde spíše o určité pochybnosti nebo otázky, které bohužel zůstávají ne plně objasněné a vysvětlené.

V tuto chvíli se přiznám, že též váhám nad tím, zda jsem rád nebo nerad, že se shodují s těmi, kdo nehovoří o ústavní krizi a takováto hodnocení zpochybňují. Důvodem není jen opačné znaménko naší politické orientace. Nezpochybňuji krizový rozměr situace současné, resp. situace posledního téměř více než roku. Jde o krizi, ale než za krizi ústavní, považuji současnou situaci za krizi způsobu vládnutí. Za krizi politických stran nebo spíše krizi nejen osobností stojících na jejich čele.

Ono ne asi nadarmo se někdy říká, že těžko vybuchne sopka, která vyhasíná anebo už bohužel vyhasla. Přiznám se, že se též nemohu ubránit, a v podstatě se ani nebráním dojmu, že většina hlavních hráčů na politické scéně byla překvapena z toho, že po několikerych pokusech vyslovit koaliční vládě vzešlé z delších povolebních jednání po volbách v roce 2006 nedůvěru, se to prostě může povést. Povedlo se. Nedůvěra byla vyslovena s doprovodným upřímným zděšením na všech stranách a ve všech stranách. Nebo minimálně v poslaneckých klubech, jimž se přiblížil odchod od – jak jinak – od rozdělané práce. A překvapení trvá dosud. Nyní je ještě umocněno o výrok Ústavního soudu ČR z 10. září tohoto roku.

Ústavní soud si dovolil dost. Jako jediný z ústavních institucí a osob naplnil svou úlohu, dostal svému postavení a úloze v systému snažícím se o moderní demokratickou společnost. Na rozdíl od těch, kteří ani v tak složité situaci, na níž nebyli bez podílu své vlastní viny, si neodpustili kritizovat postup a výrok tohoto Ústavního soudu. Proč se pak podivujeme nad neustále se snižující politickou kulturou, nezájmem lidí o politické dění, neochotou jít k volbám a podílet se na tvorbě demokratických institucí?

Tragikomický mi připadá stav, kdy na jedné straně je vyčítáno Ústavnímu soudu, že rozhoduje věc, která je přece ve výsostné gesci Parlamentu ČR. Je v rukách PS a Senátu. Když předtím doslova napříč politickým spektrem se často titíž kritici formou ústavní stížnosti u něj dožadovali, aby právě tento Ústavní soud dle jejich názoru napravil rozhodnutí Parlamentu ČR, které nešlo zrovna právně pod nos jejich politickému názoru nebo politickému programu.

Byl bych zřejmě ještě větším optimistou, kdybych si myslel, že tu jde skutečně jen o právo volit a zvolit. Víím, že se k tomu ještě velmi často dodává být zvolen. Ale jen o to tu opravdu v tuto chvíli, jak se domnívám, nejde. Nejsem totiž stoupencem mediálně líbivých a veřejné mínění dráždících postojů o tom, že za tento vývoj a za tuto situaci může Ústavní soud.

Ústavní soud dal nejen mezi řádky jasný signál nám zákonodárcům, ale politikům obecně. Začněme se chovat jako odpovědní představitelé moderního demokratického státu, a ne jako lobbisté v politických dresech. Je nyní na nás, abychom se zasadili o co nejrychlejší konání předčasných voleb při důsledném dodržení ústavního práva. Přiznám se, že ač životní optimista, jsem v tomto případě poněkud skeptický. Personální nabídka jednotlivých politických stran je až příliš právě o představitelích toho, co vedlo ke krizi způsobu vládnutí. Není od věci se domnívat, že může opět dojít k patové situaci a pak by teprve mohlo dojít k pořádné ústavní krizi. V některých politických táborech se sice vytváří obraz příchodu jiných

osobností, jakýchsi starých tváří v novém make-upu. Ale jde opravdu také o změnu politického obsahu, tedy programové nabídky směrem k občanům? Zdá se však, že dnes už ani méně zasvěcení nevěří, že jde o změnu způsobu řešení problémů České republiky.

Bohužel, co vidím jako negativní, je, že výrok Ústavního soudu paradoxně znemožnil nebo minimálně znesnadnil rovnocennou politickou soutěž pro menší politické neparlamentní strany a politická hnutí, která asi finančně vykrvácela. Jejich možnosti pokračovat v nastavené politické soutěži v těchto volbách jsou velmi nízké a obávám se, že v těch příštích mohou být i nulové. Ale nabízí se opět otázka: Zavinil to Ústavní soud nebo tuto situaci jaksi nad plán nastavili jeho prostřednictvím právě ti největší hráči na politické šachovnici?

Přesto vše musíme dojít, a věřím, že dojdeme k předčasným volbám v tomto roce. Buď budou třeba jen o měsíc později. Protože se rovněž domnívám, že kostky pro novou podobu Poslanecké sněmovny a následně exekutivy musí občané voliči prostě rozdat znovu. Určitě se i zde v Senátu PČR najde dostatek hlasů i v tom případě, že se tři senátoři za KSČM zdrží. Je však třeba říci, že nikoli Ústavní soud, ale my politici usazení do lavic PČR ze vzpomenuté politické soutěže jsme zřejmě znechutili další část občanů. A ti, co usilují o to, i když jejich rétorika bývá opačná, aby k volbám chodilo sice méně, ale právě těch jejich skalních voličů, mohou být v podstatě spokojeni. Zřejmě se zadaří. A co více, jsou zde jakýmsi císařským řezem navozena případná příští zdůvodnění pro velkou koalici, změnu poměrného volebního systému do PS na většinový. A bohužel z mého osobního pohledu, může to být i o tom, že je získán další čas pro blokování vstupu Lisabonské smlouvy do dalšího prohloubení evropské integrace, v níž by mohla ČR hrát důstojnější roli, než tomu asi bylo doposud.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore, další je přihlášen pan senátor Jiří Žák. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Žák: Dobrý poobedí, vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Nelekejte se toho množství papíru, které mám s sebou, určitě je nepoužiji.

Já bych chtěl říci nebo se vyjádřit k několika záležitostem, které zde dnes zazněly. My v tomto okamžiku projednáváme změnu Ústavy. To je krok nesmírně zásadní a závažný. Kvalita Ústavy bývá poměřována podle toho, jaká je její trvanlivost, jak málo se do ní provádějí zásahy a změny. Myslím si, že je potřeba si uvědomit, že naše Ústava vznikala v roce 1993 a že na to jakým způsobem a v jakém období vznikala, je mimořádně kvalitní.

Nicméně lze pozorovat, a bylo to tady dnes několikrát řečeno, že jedna z vad, kterou bychom této Ústavě mohli přisuzovat, je právě článek 35, který nedovolí efektivně rozpustit PS v případě potřeby. V tomto momentu máme historickou šanci tento okamžik napravit. Jestli ho napravujeme správně nebo špatně, já nedokážu posoudit. Já se domnívám, že správně, nicméně vždycky to je, vždycky to bude otázka kompromisu, protože k tomu, aby mohla být Ústava změněna, je potřeba třípětinové většiny všech poslanců a přítomných senátorů. Na nás je v tomto okamžiku, abychom buď vzali, nebo nechali.

Po zkušenostech, které máme z minulých let, kdy se tady skutečně několikrát dostavil okamžik, kdy bylo potřeba nebo kdy byl proveden pokus o rozpuštění PS a byly k tomu využívány nestandardní nástroje, tak se domnívám, že je výrazně

výhodnější mít prodiskutovaný moment a provést změnu Ústavy v tomto článku č. 35. Článek 66 je vyloženě technická chyba, a tam si myslím, že o tom žádného sporu není.

V tomto okamžiku, jestli provedeme změnu Ústavy – a já bych to za svou osobu velmi doporučoval – tak se v žádném případě nebude jednat o řešení ad hoc. Má to určitou paralelu nebo spojitost s nastalou politickou situací, přesto ale je to záležitost, která je na půdě Senátu projednávána opravdu velmi dlouhodobě, v několika pokusech a nejedná se o řešení nastalé situace, ale o využití toho momentu, kdy lze najít shodu s PS. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji také. Dále je přihlášen pan senátor Jiří Pospíšil. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Paní místopředsedkyně, dámy a pánové. Dovolte, abych se vyjádřil checks and balances, k tomu vyvažování moci. Tady byly řečeny argumenty, nad kterými je potřeba se zamyslet, je-li to opravdu tak. I mně se víc líbilo senátní řešení, ale na druhé straně to, co k nám přišlo ze sněmovny, tak musím prohlásit, že prezident žádné pravomoci zbaven není. Není zbaven touto změnou Ústavy prostě proto, že žádnou takovou pravomoc po hlasování sněmovny k rozpuštění zatím neměl.

Čili prezidentovo postavení není zhoršené, protože on se nemohl zatím rozhodnout, jestli když se většina, v případě senátního návrhu, nebo ústavní většina, kvalifikovaná ústavním způsobem, rozhodne, že už nechce být členy sněmovny a že radši budou riskovat ověření své legitimacy v nových volbách, a to není tak jednoduché. Přece ti poslanci nemají žádnou jistotu, že budou zvoleni znovu. A existují státy, kde o tom, jestli budou nebo nebudou nové volby, rozhoduje jediná osoba. Třeba v Británii je to ministerský předseda, který může vyhlásit volby. Nedělá to, není to zneužití. On ví, že je to riskantní. On samozřejmě, když o tom spekuluje, tak chce najít takové období, které je výhodné pro jeho stranu. A už mnohokrát se stalo, že si myslel, že to je výhodné pro jeho stranu, a voliči prostě rozhodli jinak. Voliči jsou ti suveréni, kteří ověřují to, jestli je sněmovna správně složena. Takže nevidím žádný důvod jim v tom bránit, když sněmovna sama uzná, že nemůže rozumně pracovat.

To je k možnosti zneužití pro posílení. Když se ústavní většinou rozhodnou poslanci, že se znovu nechají otestovat poměry voličské přízně, tak můžou posílit jenom tehdy, když opravdu voliči tak chtějí. A pokud tak voliči chtějí, pak je to správné rozhodnutí. Protože volič je ten, kdo rozhoduje o tom, jak má vypadat sněmovna. Čili pokud by tyto strany posílily, pak by to nebyl žádný trik, ale bylo by to ověření toho, že jejich pozice u voličů je silnější. Protože v Ústavě máme, že veškerá moc pochází z lidu.

To je tak jenom k tomu, abychom uvážili, že v případě, že to byla prostá většina, tak jako v jiných případech v Ústavě se k tomu prezident vyjadřuje. U zákonů může vrátit a v řadě jiných případů tam, kde je ústavní většina, například u zákonů, tak tam se prezident vyjadřovat nemůže. To není tak neobvyklý mechanismus v naší Ústavě. My to tak máme docela běžně, že tam, kde rozhoduje Parlament prostou většinou, tak se prezident vyjadřuje. A tam, kde rozhoduje Parlament kvalifikovanou ústavní většinou, tak prezident toto právo nemá. Čili já si myslím, že to není takové vybočení z ústavních zvyklostí naší země. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Dalším přihlášeným je pan senátor Jiří Čunek. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Čunek: Vážená paní předsedající, milé kolegyně a kolegové, je to zajímavé. Já jsem se domníval, že máme Stálou komisi pro Ústavu proto, aby nám nejen předkládala věci, které jsou schváleny nějakou většinou, ale aby nám předkládala pro a proti – u každého návrhu. Proto mne celkem překvapilo, co tady říkal místopředseda Senátu Petr Pithart o tom, že tato komise se rozhodla, že to, co je proti, tak to nám nepředloží. Já pevně věřím, že tento způsob nadále nebude uplatňován. Protože přece tady existuje nějaká suverénní většina, která u jednotlivých zákonů a i když jsou ústavní, rozhodne o tom, jestli je to dobře nebo špatně. Ale právě u Ústavy jako u žádného jiného zákona bychom měli dbát na to, abychom měli všechny informace. Abychom nehráli na to, že třeba někdo by se mohl rozhodnout jinak. To asi není dobrá praxe. Snad propíště.

Ústava je základem našeho právního systému a já v kolizi s mnohými kolegy jsem přesvědčen, že v tomto případě, tak jako v tom minulém případě, kdy nechci ulehčovat svému svědomí tím, že jsem nehlasoval pro zákon, který ústavní soud zrušil, tak bychom neměli jednat pod tlakem. Jsou státy, jejichž praxe zrovna v tuto chvíli se mi ohromně líbí, a skoro si myslím, že bychom se měli zamyslet jako senátoři a poslze i poslanci nad tím, zda do našeho právního systému tuto praxi nezavést, kdy v těchto státech nabývá účinnosti nová právní úprava Ústavy až v dalším volebním období, kdy ti noví poslanci či nová reprezentace schválí úpravy, které byly navrženy a schváleny v minulém období.

Představte si, jak by to vypadalo teď. Asi bychom, myslíte, došli až k červnovým volbám? Já jsem přesvědčen, že vůbec ne. Jsou přece čtyři způsoby, kterými lze k novým volbám dojít, tedy rozpustit sněmovnu. A já jsem přesvědčen, že v tomto případě ani pan prezident, který může, tak se již několikrát vyjádřil, že on v tomto případě nechce otálet, takže by jistě k tomu přistoupil.

Jinými slovy chci říci, že kdybychom nevolili toto rychlé, dle mého názoru překotné řešení, bylo by politickou reprezentací vybráno jedno z těch čtyř, pan prezident by ho jistě podpořil a volby by byly. Nebyly by možná v tak rychlém a krátkém termínu. To je pravda.

A další či snad možná poslední věc, která mne trápí, je, že tady je řečeno, že nějaký náš návrh přišel do PS. A ti, kteří to říkají, jako by byli rádi, že konečně sněmovna po osmi letech zareagovala na Senát. Ale vždyť to vůbec není pravda. Podívejte se, co jsme my, senátoři a senátorky, poslali do PS. To je přeci meritorně zcela něco úplně jiného, než nám přišlo zpátky.

Takže jsme jim v zásadě poslali či umožnili, abychom tou technologií našeho právního procesu a jednacích řádů sněmovny, Senátu, abychom jim umožnili, že mohli jednat tak rychle. Kdyby tam ten náš ústavní zákon zaparkován nebyl, tak ta procedura byla delší. A to, co nám přišlo, tak je jenom ten papír, který jsme tam poslali s tou hlavičkou. Ale to, co je zpět, to absolutně neodpovídá tomu, co jsme přece schválili.

A jestliže tady senátor Tomáš Julínek řekl, že on se domnívá, že ta norma, kterou jsme posílali do sněmovny, byla komfortnější, tak já s ním vřele souhlasím, protože pro mě, ačkoliv tady musím také vyjádřit, že mě nebudete podezírat, že jsem plédoval pro pravomoci pana prezidenta, nemluvím teď o konkrétním prezidentovi, ale mluvím o úřadu prezidenta, kterého si velmi vážím, tohoto úřadu, a my bychom ho neměli zeslabovat tím, že mu omezíme jeho pravomoc, jeho možnost. Já tedy jsem

zastáncem té úpravy, která byla léty ověřena, prodiskutována a dnes bych pro ni jistě rád hlasoval.

Co by se stalo? Kdybychom odhlasovali tu starou úpravu, tak by volby byly o něco později, byly by v předčasném termínu, jen o něco později, než možná v listopadu. Jsem přesvědčen, že jediné takto se s Ústavou má zacházet. To, co tady vzniklo, tzn., za 10 dní jsme vytvořili nějaký návrh, návrh nového znění, nového článku Ústavy 35, to všichni víme, že takto se Ústava jistě tvořit nemá, já jsem přesvědčen, že ani nesmí, ale o tom jsem mluvil už v bodě 1.

Z těchto důvodů samozřejmě já pro tento návrh nezvednu ruku, což není jistě tak důležité, ale myslím si, že nejdůležitější z toho, co jsem chtěl připomenout, je to, že bychom měli skutečně napříště být seznamováni se vším pro a proti, protože drtivá většina z nás nejsou ústavními právníky, tedy ani jeden z nás není ústavním právníkem, což vůbec nevádí, ale ta stanoviska bychom tady mít měli. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Dále se do rozpravy hlásí pan senátor Jiří Dienstbier. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Dienstbier: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně, kolegové, já nechci rozebírat vůbec to, co nás dovedlo k této krizi, která tu zraje už léta, a dospěla až do tohoto stavu. Ale chci velice stručně říct, že to, co si tady mnozí myslí a co tady vyjádřil už Petr Pithart, Karel Schwarzenberg a jiní, je velice důležité, abychom to aspoň věděli. Pokud se budeme rozhodovat o tom, jestli přijmout tento ústavní zákon. Já jsem si vědom, že je krize, státní rozpočet potřebujeme, potřebujeme vládu, která bude mít mandát, čili to rozhodování je velice obtížné. Ale pouštíme se tady na velmi kluzkou cestu odbourávání vyváženosti ústavních institucí, a na to bychom měli být velice opatrní, a zejména pro jakékoliv naše další příští kroky. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Prozatím poslední přihlášenou je paní senátorka Marta Bayerová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Marta Bayerová: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, kolegové, já bych v celé této záležitosti chtěla říct jednu věc. Šest let jsem seděla v Poslanecké sněmovně. A velmi mně vadí jedna záležitost. Protože když se podíváme na kandidátky, kdo kandiduje opět do Poslanecké sněmovny, jsou to v podstatě ti stejní lidé. Proč se tito lidé nedomluvili o podstatných problémech a záležitostech, které se týkají naší republiky, před touto situací? Jakou máme záruku, že se domluví po předčasných volbách? Já mám opravdu těžkou situaci, vysvětlovat svým voličům a občanům, jak to bude jiné se stejnými lidmi. A myslím si, že vy všichni, kteří tady jste a pracujete už dlouhou dobu ve velké politice a znáte situaci, dobře víte, o čem mluvím. Proč se nedomluvili? Proč najednou se mají po předčasných volbách domluvit? Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Také děkuji. Ještě se přihlásil pan Rostislav Slavotínek. Prosím, pane senátore.

Senátor Rostislav Slavotínek: Dobrý večer. Vážená paní předsedající, vážení kolegové a kolegyně, přestože už dva kolegové z našeho klubu vyjádřili svůj názor, dovoluji mi, abych několika stručnými větami vás seznámil se stanoviskem

klubu senátorů KDU-ČSL. Abych byl korektní, aspoň s větší částí tohoto našeho klubu.

Senát připravil svůj návrh, který ležel 8 let v Poslanecké sněmovně, jako reakci na ad hoc řešení podobné situace, která byla podobná té dnešní, už v roce 1997. Návrh Senátu v původní podobě pouze rozšiřuje možnosti pro rozpuštění sněmovny, které jsou dány v čl. 35, a to v souladu s pojetím celé této pasáže Ústavy. Tato úprava, projednaná a schválená Senátem, je samozřejmě obecně použitelná, tzn. i dnes nebo v dubnu anebo v květnu tohoto roku.

To, co dnes projednáváme, je ale něco úplně jiného. Tento návrh má s původním návrhem Senátu jen velmi málo společného. Snad jen to, že je obecně použitelný na rozdíl od zákona č. 195/2009 Sb., který Ústavní soud včera zrušil.

Dovolím si podotknout, že pro něj poslanci a senátoři KDU-ČSL nehlasovali. Nejsme přesvědčeni, že tento zcela změněný návrh, který dnes projednáváme, navíc projednáváme pod tlakem času i okolností, je tím nejsprávnějším řešením podobných situací.

Proto si jej já a někteří další kolegové z klubu KDU-ČSL dovolíme nepodpořit. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. To byl skutečně poslední přihlášený na displeji. Ptám se, jestli se chce ještě někdo další zapojit do rozpravy. Nevidím nikoho, takže rozpravu končím. Táži se nyní pana navrhovatele, zda se chce k proběhlé rozpravě vyjádřit. Ano, prosím, pane senátore.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážení kolegové, kolegyně, jenom krátké shrnutí. Chci vyjádřit přesvědčení, a nejlépe to řekl pan senátor Pospíšil, že nedochází k přetváření české Ústavy. Že ani jedním ustanovením není tendence přetvářet Ústavu. Sněmovna rozhodla, tak jak už tady bylo řečeno, pod určitým tlakem, a rozhodla tak, jak rozhodla. Zároveň chci konstatovat, ačkoliv je to provedení jiné, jiným způsobem, a není úplně konformní, to už jsem řekl ve svém úvodním expozi, cíl naplňuje, a to ústavním způsobem. Není potřeba v tom hledat problém, který by byl dál problémem např. Ústavního soudu. Aspoň tak, jak to vidíme my dneska.

Samozřejmě, že Poslanecká sněmovna jednala pod určitým tlakem, tlakem celkové situace ve státě, a samozřejmě že to přispělo k tomu, že se přiklonila k senátnímu návrhu, lépe řečeno, že s ním začala pracovat. Ale taková je politika, tak to prostě je. Já nevidím žádný možný další efektivní tlak, např. ze strany Senátu, aby prosadil svou. Proto kvituji ten kompromis, proto i s komentářem se snažím doporučit, aby se tento návrh schválil.

Také si moc dobře pamatuji, jak v Senátu, když jsme projednávali tento návrh, a opakovaně jsme ho projednávali, že hlavním meritem debaty bylo posilování kompetencí prezidenta. Dnes možná – i z trochu účelových důvodů – i tady v Senátu se hovoří o tom, že se kompetence prezidentovi oslabují.

Hlavní debata a to, že někteří nehlasovali pro ten senátní návrh, bylo, že si mysleli, že se nepřiměřeně zvyšuje kompetence prezidenta. My jsme se tenkrát snažili argumentovat právě uvozující větou čl. 35, že už to tam jednou je a že mu dáváme jenom jeden z dalších důvodů, proč by mohl rozpustit.

Takže neberu úplně vážně debatu o kompetenci nebo možnostech anebo povinnostech prezidenta jako průlom do Ústavy. Beru to jako fakt změny jednoho článku, která třeba není úplně tak, jak bychom si představovali při vědomí, že si myslíme, že náš návrh je lepší.

Ale budme političtí realisté, tento návrh splňuje tyto parametry a můžeme dospět k předčasným volbám. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Paní zpravodajko garančního výboru, prosím, abyste se vyjádřila k právě proběhlé rozpravě.

Senátorka Jiřina Rippelová: Jen shrnu, že v rozpravě vystoupilo 12 senátorek a senátorů, byl podán jediný návrh, a to je výborový návrh, který doporučil Senátu projednávaný návrh ústavního zákona schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, paní senátorko, přistoupíme k hlasování, dovolím si všechny svolat znělkou. Upozorňuji vás, že vás všechny odhlásím, protože přece jenom jsme jednali dlouho a je to velmi závažný zákon.

Byl podán návrh, **schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.** V sále je nyní aktuálně registrováno 71 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 43. Připomínám, že podle čl. 39 Ústavy k přijetí ústavního zákona a souhlasu k ratifikaci mezinárodní smlouvy, uvedené v čl. 10a odst. 1 je třeba souhlasu třipětinové většiny všech poslanců a třipětinové většiny přítomných senátorů.

Upřesním aktuální čísla, aktuálně registrováno 72, aktuální kvórum 44.

Zahajuji tedy hlasování. Kdo je pro, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Děkuji vám. Kdo je proti návrhu, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 6 se ze 72 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 44 pro vyslovilo 63, proti byli 3. **Návrh byl přijat.**

Děkuji tedy panu navrhovateli, děkuji paní zpravodajce, děkuji vám všem za konstruktivní rozpravu, a my budeme pokračovat návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

My se zde vyměníme, dál bude řídit pan senátor Štěch.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Dalším bodem je

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb.,
o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých
dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Senátní tisk č. 154. Tento návrh jste pod tímto číslem obdrželi. Návrh uvede ministr vnitra Martin Pecina, kterého nyní prosím, aby nás seznámil s návrhem zákona.

Ministr vnitra Martin Pecina: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji mi stručně obhájit návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

Vládní návrh zákona, který byl Senátu z Poslanecké sněmovny postoupen jako sněmovní tisk č. 759, je novelou volebních zákonů, platných v České republice, a zákoníku práce.

Cílem novely je právně zakotvit nárok na náhradu mzdy pro členy okrskové volební komise, protože podle stávající právní úpravy, obsažené ve volebních zákonech, náleží členovi okrskové volební komise za výkon této funkce pouze zvláštní odměna, a podle zákoníku práce má nárok na pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu, avšak nemá nárok na náhradu mzdy nebo platu.

Po schválení předložené novely by se tak náhrada mzdy opět stala obligatorní jako v době před účinností nového zákoníku práce. Dovoluji si upozornit na to, že podle poznatku ministerstva vnitřní v důsledku stávající právní úpravy je stále obtížnější zformovat okrskové volební komise při jednotlivých volbách.

Proto se navrhuje, aby se odměňování a nároky členů okrskových volebních komisí komplexně a jednotně upravilo ve volebních zákonech České republiky tak, že člen okrskové volební komise má nárok na pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu a na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele, jde-li o osoby v pracovním nebo obdobném poměru. Nebo má nárok na paušální náhradu ušlého výdělku, jde-li o osoby výdělečně činné, které nejsou v pracovním nebo obdobném poměru.

V důsledku toho je možné vypustit ustanovení, které upravuje nárok na pracovní volno bez náhrady mzdy pro členy volebních komisí, ze zákoníku práce.

Vzhledem k aktuální politické situaci bylo předloženého návrhu zákona využito tak, že byl v Poslanecké sněmovně pozměňovacím návrhem doplněn o úpravu lhůt v souvislosti s konáním předčasných voleb. Podle připravované obecně formulované a přímé novely Ústavy, jejímž předmětem je zejména zakotvení ústavní povinnosti prezidenta republiky rozpustit Poslaneckou sněmovnu, k jejímu vlastnímu návrhu, schválenému třípětinovou většinou všech poslanců, kterou se tak reaguje na rozhodnutí Ústavního soudu.

Úprava obsažená ve sněmovním tisku 759 umožní konat volby 50 dnů po jejich vyhlášení. Ministerstvo vnitřní a další volební orgány jsou připraveny volby v této lhůtě zorganizovat. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane navrhovateli, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ÚPV, který přijal usnesení. Usnesení výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 154/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Čunek, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jiří Čunek: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, návrh velmi detailně ozřejmil pan ministr. Já bych doplnil jenom některé věci, které v tomto návrhu jsou, které vás jistě zajímají, a které nebyly řečeny. Tzn. komplexně je upraveno odměňování členů komisí ve všech volbách, tzn. volby do obcí, krajů a samozřejmě všech ostatních, i do Evropského parlamentu. To za první.

Za druhé je zde vyřešena celá záležitost nebo všechny záležitosti týkající se jak zaměstnanců, tak osob samostatně výdělečně činných, a také je zde vyřešena záležitost náhrady zaměstnavatelům, kteří tuto náhradu, tedy průměrnou náhradu mzdy jsou povinni podle tohoto zákona zaměstnanci poskytnout. Takže z tohoto pohledu jsem přesvědčen, že tento zákon řeší tuto situaci velmi dobře. Ústavně-právní výbor vydal toto usnesení: Doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný

zákon schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, určuje mne zpravodajem a pověřuje místopředsedu výboru senátora Žáka seznámit s tímto usnesením předsedu Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů a plnil funkci zpravodaje. Nyní otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Ani elektronicky, ani zvednutím ruky se nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu končím. Předpokládám, že pan navrhovatel nechce vystoupit, není k čemu. Pan zpravodaj chce vystoupit? Tak prosím, pane zpravodaji.

Senátor Jiří Čunek: Dovoluji si upozornit jenom na jednu věc, na kterou jsem upozorňoval výbor, a to je zkrácení lhůt. Ústava v § 17 odst. 2 říká, že volby při rozpuštění Poslanecké sněmovny musí být uskutečněny do 60 dnů. Někteří ústavní právníci tvrdí, že tato lhůta, nebo lhůta, která je stanovena prezidentem, nemá být zkrácena, to znamená, jenom upozorňuji na tuto možnost, protože v tomto zákoně zkracujeme tuto lhůtu na 50 dní, zatímco Ústava říká do 60 dní. Zde může být určitá kolize výkladu, jak je tato záležitost myšlena, proto upozorňuji Senát na tuto záležitost. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: To bylo závěrečné slovo pana zpravodaje. Rozpravu jsme ukončili. Usnesením výboru je jediný návrh k tomuto bodu, a to je návrh schválit. Takže přivoláme k hlasování.

Připomenu, že budeme **hlasovat o jediném návrhu, a to je návrh schválit tak, jak nám byl postoupen Poslaneckou sněmovnou.** Aktuálně je registrováno 71, kvórum 36, zahajují hlasování.

Kdo je pro návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

V hlasování číslo 7 registrováno 72 senátorek a senátorů, kvórum 37. Pro návrh 69, proti nikdo. **Návrh byl schválen.** Takže blahopřeji.

A tím, jestli se nepletu, jsme vyčerpali program této schůze.

Schůzi tímto končím. Děkuji vám za účast. Přeji vám klidnou noc.

Informace o další schůzi obdržíte prostřednictvím pozvánky. Děkuji.

(Jednání ukončeno v 19.44 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
7. funkční období - 10. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY